

รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส บนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

Development Of Curriculum Management Model to Promote Vocational Skills for Schools to Expand Opportunities in Hill Tribe Under the Chiangrai Primary Educational Service Area Office

วารากร พิศดาร¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนชัย ยาวิราช² ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรภ รัตนชูวงศ์⁴

Warakon pitsadan¹ Asst. Prof. Dr. Phoonchai Yawirac² Dr. Somkiet Tunkaew³ Asst. Prof. Dr. Pairop Rattanachuwong⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย โดยมีกระบวนการในการวิจัยตามคำถามการวิจัยคือรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีสภาพและองค์ประกอบเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีคุณภาพเพียงในระดับใด โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน เก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยใช้โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย จำนวน 34 โรงเรียน ในการศึกษาสภาพและองค์ประกอบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์โดยรวบรวมข้อมูลเพื่อที่รวบรวมการสำรวจและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คือ วิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การประเมินแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จากผู้เชี่ยวชาญใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, $S.D = 0.657$)

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กลไกการดำเนินงานของรูปแบบ วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ ประเมินรูปแบบและเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการหลักสูตร หลักสูตรเพื่อส่งเสริมอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง

¹ดร.ศาสตราศรัยภัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹Doctor of Education Program in Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University

^{2,3,4}อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสตราศรัยภัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{2,3,4}Lecturer at Doctor of Education Program in Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: วารากร พิศดาร, warakon.pis@crru.ac.th

รับเมื่อ 3 มีนาคม 2565 แก้ไข 16 เมษายน 2565 ตอรับ 18 เมษายน 2565

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ABSTRACT

The purposes of this research were to Development of curriculum management model to promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe Under the Chiangrai Primary Educational Service Area Office. There is a research process based on the research question, the study of development of curriculum management model to promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe Under the Chiangrai Primary Educational Service Area Office. Current condition, Elements of the model and style quality. By using the Design integrated research method, collecting data from schools to expand opportunities in the highlands primary education in Chiang Rai Province, 34 schools in the study of condition and composition of curriculum management model To promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe. The research tools are Document analysis form, questionnaire, form Data analysis by statistical analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Creation and development of curriculum management model to promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe. The research tools were interview form and group conversation recording form. The statistical data analysis was content analysis, mean and standard deviation to assess suitability. Possibility and usefulness of curriculum management model to promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe The research tools are Focus Group Discussion used statistical data analysis Content Analysis, Mean and Standard Deviation. To present a curriculum management model to promote career skills for schools expanding opportunities in the area. high Primary Education Area Office in Chiang Rai Province the research tools are checklist by expert. The statistical data analysis was content analysis.

The results revealed that

1. Condition of curriculum management to promote vocational skills for schools to expand opportunities in Hill Tribe Under the Chiangrai Primary Educational Service Area Office, the assessment results were at a high level. ($\bar{x}=4.20$, S.D=0.657)

Results of creating and developing a curriculum management model to promote professional skills for schools to expand opportunities in the highlands The Office of Primary Education in Chiang Rai Province consists of 6 components: (1) principles (2) objectives (3) system drive (4) operation of model (5) evaluation (6) success conditions

Results confirming developing a curriculum management model to promote professional skills for schools to expand opportunities in the highlands The Office of Primary Education in Chiang Rai Province Experts agree that be appropriate possibility and helpful.

Keywords: Curriculum Management, Model to Promote Vocational Skills, Schools to Expand Opportunities in Hill Tribe

กฤษฎีกา

ตลาดแรงงานถือว่ามีความสำคัญในฐานะที่เป็นปัจจัยในการผลิตสินค้าและเป็นทุนมนุษย์ที่สามารถพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น กรมการจดทะเบียน (2552, หน้า 12) ได้กล่าวว่า แรงงานจึงเป็นสิ่งที่ต้องการเป็นอย่างมากในทางเศรษฐกิจโดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนด “ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน” ทางด้านกรมการจดทะเบียน (2552, หน้า 12) ระบุว่า ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศเนื่องจากทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคม การเมือง และเทคโนโลยีของประเทศ แรงงานจึงเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น แต่การจะพัฒนาแรงงานต้องมีการพัฒนาด้านการศึกษาควบคู่ไปด้วย เพราะจะทำให้แรงงานนั้นมีคุณภาพ ในด้านการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่ต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตร วิโรจน์ สารัตนะ (2546, หน้า 6) ได้กล่าวว่าหลักสูตรเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน โดยมีปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาคือการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายเดียวกันมีมาตรฐานการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีระบบกำกับตรวจสอบคุณภาพที่ดี โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร เนื่องจากความพร้อมของการจัดการศึกษามีน้อยและไม่มีการจัดการศึกษาที่ดี (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 7 – 8)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 4) จึงได้มีการส่งเสริมการสอนวิชาชีพภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการฝึกทักษะการทำงานให้กับนักเรียนช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถมีทักษะอาชีพและยังสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้วยโอกาส สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2552, หน้า 215) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนบนพื้นที่สูงควรมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เฉพาะและเหมาะสม ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะมีการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรและอาชีพอื่น ๆ ที่เป็นอาชีพพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น หรืออาชีพอยู่แล้ว แต่การจัดการหลักสูตรด้านอาชีพในปัจจุบันก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 (2563, หน้า 42 – 48) ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสพื้นที่สูง จากการประเมินคุณภาพภายในที่สาม ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมพบว่า จุดที่ควรพัฒนา สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่สูง ด้านผลการจัดการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ระดับมาตรฐานและบางแห่งต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ด้านการบริหารจัดการศึกษาและการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากการบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีสาเหตุจาก ครูย้ายบ่อยทำให้การจัดการเรียน การสอนไม่ต่อเนื่อง ครูออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่ไม่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งขาดการบริหารจัดการด้านหลักสูตรที่ส่งเสริมด้านอาชีพ

จากความสำคัญและสภาพที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายในจังหวัด เชียงรายขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง ดังกล่าวได้นำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตต่อไป

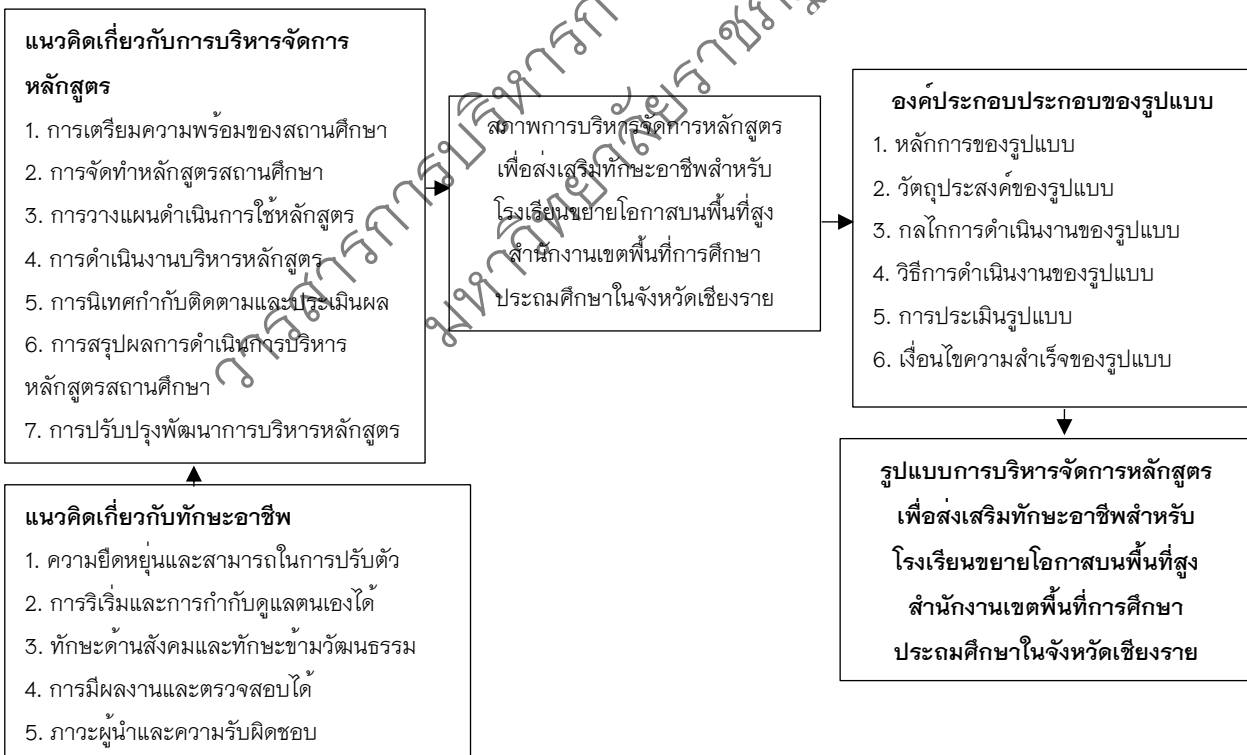
คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีสภาพและองค์ประกอบเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนา มีคุณภาพเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย
2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย
3. ประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยและมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยกำหนดไว้ 3 ขั้นตอน โดยมุ่งตอบคำถามการวิจัยดังนี้

การศึกษาในขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาสภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย คือ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย จำนวน 34 คน โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การศึกษาในขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการถอดบทเรียนจากโรงเรียนปฏิบัติดี 5 โรงเรียน (Best Practice) ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี โรงเรียนห้วยไคร้ โรงเรียนริมโขงวิทยา โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ และโรงเรียนบ้านเมืองกีด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย และในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การศึกษาในขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูงในการประเมินแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จากผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ จำนวน 6 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดตามเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ได้แก่แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส บนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ การถอดบทเรียนจากโรงเรียนปฏิบัติดี 5 โรงเรียน (Best Practice) ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและองค์ประกอบของหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ตั้งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ วิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีการรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ถอดบทเรียนจากโรงเรียนปฏิบัติดี 5 โรงเรียน (Best Practice) ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยไคร้ ผู้อำนวยการโรงเรียนริมโขงวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์ และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองกีด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์การถอดบทเรียน และขั้นตอนที่ 2 ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพจำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดย วิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่า ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$, $S.D=0.657$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.28$, $S.D=0.608$) รองลงมาด้านกรณีศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$, $S.D=0.643$) ส่วนรายการที่มีผลการประเมินค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.11$, $S.D=0.723$)

ตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.80$, $S.D=0.146$) เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านหลักการของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีความสำคัญของการดำเนินการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.96$, $S.D=0.099$) รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีความสำคัญของการดำเนินการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.88$, $S.D=0.079$) ส่วนรายการที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์ประกอบด้านการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีความสำคัญของการดำเนินการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.62$, $S.D=0.186$)

ตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผลการตรวจสอบความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ารูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายนี้นี้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร(การนำหลักสูตรไปใช้) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านการสรุปผล การดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษามีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Vaziri Yazdi (2013, pp. 40 – 41) ได้ทำการศึกษา Effective Employment A Basic Objective for Curriculum Design in Higher Education Saeed. พบว่าการวางแผนด้านหลักสูตร ในระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษาต้องมีการประยุกต์หลักสูตรและสอดคล้องกับการเมืองและต้องปรับหลักสูตรให้มีความเป็นปัจจุบันจากการศึกษาพบว่าสภาพในปัจจุบันในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ต้องมีการปรับหลักสูตรให้มีพัฒนาารูปแบบของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพและต้องให้มีความตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการ หลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลไกการ ดำเนินงานของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) ประเมินรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ สอดคล้องกับทรงกรด เหล็กสมบูรณ์ (2555, หน้า 177 – 186) ได้ทำการศึกษา อนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ สำหรับผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้(1) เป้าหมายการจัดการศึกษา 2) รูปแบบการดำเนินงาน 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาระหน้าที่ ส่วนหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรมี ลักษณะดังนี้(1) หลักสูตรการจัดการศึกษาประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ลักษณะหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรการนำหลักสูตร ไปใช้ และการประเมินผล กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการของกระบวนการ การจัดการกระบวนการ เรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และการประเมินผล การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ทางด้านหลักการของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยทฤษฎีระบบ (System Theory) การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Management) วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) และชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) โดยเฉพาะการนำทฤษฎีระบบ (System Theory) มาใช้ใน หลักการของรูปแบบนั้นมีความสอดคล้องกับ กิ่งศักดิ์ อภัยใจ (2560, หน้า 127 – 130) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ผลการวิจัยพบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและสภาพแวดล้อม ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักการสำคัญประการหนึ่งของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรนั้นจะต้องมีทฤษฎีระบบเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการบริหารจัดการเพื่อให้การ ดำเนินงานมีระบบและมีประสิทธิผลที่ดี

วัตถุประสงค์ของรูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำ รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ นำไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Deesha Chadha (2015, pp. 19 – 24) ได้ทำการศึกษา A curriculum model for transferable skills development พบว่า รูปแบบการออกแบบหลักสูตรจะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะที่ถ่ายทอดได้ สามารถปรับใช้ในโครงสร้างการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

ส่วนกลไกการดำเนินงานของรูปแบบพบว่าปัจจัยสำคัญ คือ ผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ต้องมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจ

และความตระหนักรู้ระหว่างผู้บริหาร ครู ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย ในการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร จัดโครงสร้างองค์การการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนนั้น มีความสอดคล้องกับ กษมา ชนะวงศ (2564, หน้า 15 – 17) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร ประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหาร จัดการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารและจัดทำหลักสูตร จะเห็นได้ว่ากลไกสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถ ภาวะผู้นำและการประสานงานที่ดี

ส่วนวิธีการดำเนินงานของรูปแบบและประเมินรูปแบบ พบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร(การนำหลักสูตรไปใช้) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการบริหารหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการบริหารเป็นกระบวนการในการบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับทรงกรด เหล็กสมบุญ (2555, หน้า 177 – 186) ได้ทำการศึกษา อนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หลักสูตรการจัดการศึกษาประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ลักษณะหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล กระบวนการจัดการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ว่าวิธีการดำเนินงานของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินงานของรูปแบบ คือ การบริหารจัดการหลักสูตรที่มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดี

ด้านเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการสนับสนุนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สอดคล้องกับ Frantz, Nevin R. (2013, p. 59) ได้ศึกษา A Curriculum Management Model for State Vocational Education Agencies พบว่า ในรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสิ่งที่เน้นที่สำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะบทบาทของผู้ประสานงานหลักสูตรในการวางแผน จัดระเบียบ และควบคุมทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนา ติดตาม กำกับและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือบทบาทของผู้บริหารเป็นรับผิดชอบการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาคควรนำรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษา รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ผู้บริหารสถานศึกษาคควรให้ความสำคัญและนำรูปแบบไปปรับปรุงและพัฒนาใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่อง จุดเด่นของแต่ละสถานศึกษา และได้มีข้อมูลสารสนเทศต่อการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาคควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย การบริหารงานของสถานศึกษา ตลอดจนจนมีการให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จัดลำดับ

ความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาปรับให้ สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้เป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สถานศึกษาควรมีการศึกษาต่อยอดการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษาเพื่อศึกษาประสิทธิภาพความสำเร็จและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการนำไปใช้จริง

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล การดำเนินการบริหารหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร และด้านโครงสร้างองค์การ ในด้านประเด็นรายละเอียดในแต่ละประเด็นย่อย เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่ควรให้ความสำคัญคือ ด้านโครงสร้างองค์การ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ด้านหลักสูตร ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ด้านการสร้างเครือข่าย และการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กษมา ชนวงศ. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ กษ.ด. พิษณุโลก. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมการจัดหางาน. (2552). รายงานผลการวิจัยตลาดแรงงานปี 2551-2552. กรุงเทพฯ: สำนักงานกรมการจัดหางาน.
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม. (2545). ศึกษารูปแบบการจ้ดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: หจก.เทพเพ็ญวานิชย์.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทรงกรด เหล็กสมบูรณ์. (2555). อนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเชียงใหม่การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสในชุมชนคนจนเมืองในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2554 - 2563). วิทยานิพนธ์ ปร.ด. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทันร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). ภาวะผู้นำประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5 - 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (2563). แผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 - 2565. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ขั้วเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- Deesha Chadha. (2015). *A curriculum model for transferable skills development*. Christina Evans, Roehampton University.
- Frantz, Nevin R. (2013). A Curriculum Management Model for State Vocational Education Agencies. *Journal of Industrial Teacher Education*, 13, 4, 59 – 71.
- Vaziri Yazdi. (2013). *Effective Employment: A Basic Objective for Curriculum Design in Higher Education* Saeed. Student in Curriculum Development, Department of Educational Sciences, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร